

Република Србија
МИНИСТАРСТВО
ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Број: 353-02-1407/2017-03

Датум: 21.05.2018.

Немањина 22-26

Београд

На основу члана 5а. Закона о министарствима („Службени гласник РС“, бр. 44/14, 14/15, 54/15 и 96/15 – др. Закон и 62/17), члана 23. став 2. Закона о државној управи („Службени гласник РС“, бр. 79/05, 101/07 и 95/10 и 99/14), члана 213. став 1. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“, број 18/16), чланова 10. став 4. и 32. Закона о процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, број 135/04, 36/09), а на основу захтева носиоца пројекта ЈП ЕПС – Огранак РБ Колубара, Министарство заштите животне средине, помоћник министра Александар Весић по решењу о овлашћењу бр. 021-01-5/4/2017-01 од 11.12.2017. године доноси

РЕШЕЊЕ

1. За допунски рударски пројекат утврђивања изведеног стања рударских објеката и наставка одлагања пепела и шљаке из Топлане – Вреоци у простор унутрашњег одлагалишта површинског копа поље Д, није потребна израда Студије о процени утицаја на животну средину.
2. Налаже се носиоцу пројекта да при реализацији планираних активности у потпуности примени мере заштите животне средине утврђених у поглављу 7. предметног захтева и поглављима 8 и 9 Студије о процени утицаја на животну средину пројекта затеченог стања за изграђену депонију пепела и шљаке у Медошевцу, поље Д, бр.решења 353-02-420/2011-02 од 20.06.2011. године и Студије о процени утицаја на животну средину пројекта изградње депоније пепела и шљаке у унутрашњем одлагалишту површинског копа „Поље Д“, у Медошевцу, бр.решења 353-02-1601/2011-02 од 26.04.2012. године. Посебно се налаже носиоцу пројекта да примени и следеће мере заштите животне средине:

- Примена мера заштите од прашине са отворених површина, одлагалишта и транспортних путева орошавањем поменутих површина помоћу аутоцистерне са инсталацијом и уређајем за орошавањем;
- Минимизирање брзине транспортера са траком, посебно у периоду неповољних метеоролошких прилика;
- Дефинисање висинске разлике између транспортера на минимум, као смањење висине истовара на минимум;
- Чишћење транспортера у супротном правцу од транспортног;

- У случају прекорачења граничних вредности емисије, радови се морају обуставити и спровести мере за свођење резултата у дозвољене границе;
- Потребно је редовно одржавати опрему која емитује повећану буку: утоварно место пепела и шљакe, грабуласти транспортер, багери, булдозери и камиони;
- Уколико ниво буке у насељима у окружењу прелази законом утврђене граничне вредности обавезно поставити баријере за самањење буке између површинског копа и насеља;
- Утврдити стање нивоа и квалитета подземних вода у садашњим условима и успоставити праћење режима подземних вода на осматрачким објектима (пијезометрима) у близини места где ће се вршити хомогенизација пепела и шљакe и коначно одлагање;
- Атмосферске воде са условно загађених површина прикупити посебним системом и евакуисати их у околне површине или у најближи природни реципијент;
- Димензионисање објеката за евакуацију атмосферских вода са сливних површина извршити на основу усвојених вредности интензитета падавина;
- Око одлагалишта планирати и извести систем канала и водосабирника којима ће се вода спроводити до постројења за третман отпадних вода. Одлагалиште хомогенизованог материјала не сме да угрожава режим отицања површинских вода на предметној локацији;
- Дефинисати и израдити одговарајуће приступне саобраћајнице и паркинг простор и предвидети њихово редовно одржавање;
- Предвидети израду техничког решења за потребне санационе радове и рекултивацију комплекса по завршетку предметних радова. По завршетку пројекта извршити санацију свих површина које су по било ком основу коришћене у току реализације радова на умешавању раскривке са пепелом и шљаком;
- За приступ локацијама на којима се изводе радови користити постојећу путну инфраструктуру, односно избегавати стварање нових приступних путева;
- При манипулацији са горивима, мазивима и уљима применити адекватне мере заштите земљишта постављањем одговарајућих посуда и фолија у којима би се са задржала и привремено сакупила евентуално просута количина дате материје. Материје из посуда и са фолија потребно је третирати на одговарајући начин (припремити за поновно коришћење или одложити на законом прописан начин и локацију). Исто важи и за амбалажу уља и мазива. Уколико ипак дође до цурења или просипања горива, мазива или уља, неопходно је одмах извршити санацију терена уклањањем загађеног земљишта;
- У случају да дође до хаваријског загађења, носилац пројекта је дужан да заустави предметне активности на локацији и предузме хитне мере којима ће, о свом трошку, санирати све евентуално настале штете;
- Носилац пројекта је дужан да изради пројектно-техничку документацију у свему у складу са Законом о рударству и геолошким истраживањима, и мишљењима и условима добијеним од надлежних институција као и стандардима и нормативима за ову врсту објеката.

Образложење

Носилац пројекта ЈП ЕПС – Огранак РБ Колубара/ Колубара Прерада/, обратио се овом органу са захтевом бр.353-02-1407/2017-03 од 27.12.2017. године, за одлучивање о потреби процене утицаја на животну средину за допунски рударски пројекат утврђивања изведеног стања рударских објеката и наставка одлагања пепела и шљакe из Топлане – Вреоци у простор унутрашњег одлагалишта површинског копа „Поља Д“. Дописом од 23.02.2018.године, Министарство заштите животне средине је обавестило носиоца пројекта да је захтев некомплетан тј. да није урађен у

складу са чланом 8. Закона о процени утицаја на животну средину. Дана 12.04.2018. године достављен је исправљен захтев за одлучивање о потреби процене утицаја на животну средину предметног пројекта.

Уз захтев приложени су попуњени ушитници за одлучивање о потреби израде Студије о процени утицаја на животну средину (део I и II) и следећа документација:

- Графичка документација
- Анализа могућности одлагања пепела и шљаке на јаловиште копова – Факултет техничких наука Нови Сад, Департман за инжењерство заштите животне средине, новембар 2016 године,
- Извештај о испитивању материјала – мешавине пепела и шљаке, као рударског отпада у циљу одлагања, Институт за рударство и металургију Бор, бр. 14766/17 од 01.09.2017. године,
- Извештај о испитивању материјала – мешавине пепела и шљаке, као рударског отпада у циљу одлагања, Институт за рударство и металургију Бор, бр. 14767/17 од 01.09.2017. године,
- Копије решења о давању сагласности на Студију о процени утицаја на животну средину пројекта затеченог стања за изградњу депонију пепела и шљаке у Медошевцу, поље Д, бр.решења 353-02-420/2011-02 од 20.06.2011. године и Студију о процени утицаја на животну средину пројекта изградње депоније пепела и шљаке у унутрашњем одлагалишту површинског копа „Поље Д“, у Медошевцу, бр.решења 353-02-1601/2011-02 од 26.04.2012. године.

Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Сл. Гласник РС“ 84/05), предметни пројекат се налази на Листи II Уредбе, глава 2 - Екстративна индустрија и глава 14 - Остали пројекти.

Поступајући по предметном захтеву овај орган је сагласно члану 10. став 1. и 2. а у вези са чланом 29. Закона о процени утицаја на животну средину, обавестио јавност и заинтересоване органе и организације - оглас у листу „Вечерње новости“, дана 27.04.2018. године као и на вебсајту министарства.

На поднети захтев за утврђивање потребе о изради Студије о процени утицаја на животну средину, достављено је мишљење Центра за екологију и одрживи развој Суботица, дана 16. 05.2018 године, које се састоји од следећег:

- Сматрају да је неопходно урадити процену утицаја на животну средину, или бар да се пропишу мере са становништа заштите животне средине и здравља, с обзиром да:
 - Није рађена процена утицаја за пројекат изградње додатне касете на депонији за одлагање пепела и шљаке из Топлане Вреоци, на територији КО Медошевац,
 - Није рађена процена утицаја на животну средину за допунски рударски пројекат „Одлагање пепела и шљаке из Топлане- Вреоци“ (у документацији није приложена потврда надлежног министарства за послове рударства да допунски рударски пројекат „Одлагање пепела шљаке

- из Топлане Вреоци“ ни у чему не одступа од наведених Упрошћених рударских пројеката на основу којих су касније вођени поступци процене утицаја и добијена решења),
- Није наведено да ли постоје одобрења за извођење радова на изградњи рударских пројеката по наведеним Упрошћеним рударским пројектима?
 - Кроз вишегодишње праћење стања животне средине у околини Топлане односно видевиши какве и колике негативне последице одлагање пепела и шљаке има како у самом насељеном месту Вреоци а посебно какве се ситуације дешавају са samozапљивањем одлагалишта односно каква загађења се због тога дешавају и у другим местима (Зеоке, Медошевац, Црљени) потребно је урадити анализе несрећа, samozапљивања, загађивања оцедних вода, опасности од поплаве и других елементарних непогода. Познато је да је у јаловини на копу Д у последњих неколико година практично стална појава масивно samozапљивање јаловине због мешања са пепелом и шљаком из Прераде те је у том контексту ово практично одлагалиште у константном стању акцидента.
 - Потребно је успоставити већи број мерних места (од стране органа независних од ЕПС) јер ово samozапљивање има далекосежне последице на насеља у свим правцима и потребно је урадити симулације ширења штетних материја до којих ће очигледно и даље долазити јер оператер намерава да настави са праксом умешавања јаловине и шљаке чиме се стварају услови за даље ширење негативних утицаја од овог јаловишта/ одлагалишта,
 - Ажурирати законску регулативу,
 - У делу Микролокација није наведена удаљеност првих стамбених објеката од одлагалишта, и зона угрожености. Потребно је дати моделирање ширења дима у ситуацијама samozапљивања у складу са ружом ветрова у разним периодима године,
 - Потребно је дати јасне планове како ће се заштити водотокови од оцедних вода. Позната је чињеница да отпадне воде из Сушаре драматично негативно утичу на сва насеља низводно у правцу реке Колубаре и на саму Колубару те је у том контексту тачно потребно одредити како оператер планира да заштити подземне воде и посебно да заштити од оцедних вода насеља у Околини и посебно низводно према реци Колубари,
 - Потребно је дати прецизну анализу и одредити заштитне појасеве од овог одлагалишта у правцу насеља која се налазе у близини,
 - Резултати Студије су потврдили могућност одлагања пепела и шљаке на јаловишта копова као једну од опција збрињавања овог отпада без утицаја на постојеће стање јаловине. Уз поштовање предложених односа машавина као и начин за саму хомогенизацију мешавина, одлагање пепела и шљаке на јаловиште неће утицати на повећање већ присутних вредности концентрација тешких метала у јаловини и на животну средину. „Јаловина је анализирана као медијум у ком ће се акумулирати тешки метали присутни у пепелу и шљаци и то у оним количинама у којима неће утицати негативно на концентрацију тих истих супстанци које се већ налазе у јаловини. Утицај јаловине на квалитет животне средине није предмет анализе ове студије.“
 - Која студија ће дати анализу утицаја јаловине на квалитет животне средине?

- Како ће се радити рекултивација одлагалишта пепела и шљаке и када?
- Због присуства тешких метала сматрамо да је неопходно урадити процену утицаја на животну средину, односно моделирати на које начине ће се ови тешки метали ширити при нормалној експлоатацији а на које у случајевима експесних ситуација,
- Сам процес транспорта и мешања проузрокује неку врсту буке која је континуална и треба да постоји мониторинг,
- Да ли у пределу простирања буке од тракастих транспортера живе људи? Уколико да, потребно урадити моделирање буке и дати план смањења буке односно обезбедити да људи живе на адекватној удаљености од тракастих транспортних коридора,
- У случају екстремних појава као што су велике количине падавина постоји могућност акцидентне ситуације и поплављивања и неопходно је урадити процене и мере,
- С озиром да сама локација пепелишта представља деградирану животну средину, исто тако процес прераде угља који је у непосредној близини сматрамо да је потребно урадити процену утицаја,
- Локација је угрожена ерозијом и могућностима клизишта.

На основу достављене документације и активности коју носилац пројекта предвиђа, овај орган је мишљења:

- Да предметни пројекат не може у већој мери утицати на животну средину, уз потпуно поштовање тачке 2. диспозитива овог решења, поглавља 7. Захтева – опис мера предвиђених у циљу смањења и отклањања значајних штетних утицаја, као и мера из Студије о процени утицаја на животну средину пројекта затеченог стања за изградњу депонију пепела и шљаке у Медошевцу, Поље Д и Студије о процени утицаја на животну средину пројекта изградње депоније пепела и шљаке у унутрашњем одлагалишту површинског копа „Поље Д“, у Медошевцу,
- Количина пепела и шљаке у мешавини са откритком (јаловином) је процентуално толико мала да не може утицати на стабилност унутрашњег одлагалишта. Постојеће депоније пепела и шљаке представљају деградиране површине где примена пројектованог начина одлагања пепела и шљаке на унутрашње одлагалиште ПК Поље Д, умешавањем са јаловином, јесте начин да се избегне потреба за изградњом нових депонија пепела и деградацијом нових површина.
- Одбрана ПК Поље Д од атмосферских вода дефинише се документацијом везаном за овај површински коп. Обзиром да се са овим пројектом не утиче на постојеће стање одложене јаловине и квалитет животне средине, не постоји разлог за додатним мерама у случају акцидентне ситуације када су исте већ прописане поменутом документацијом,

- Студија „Анализа могућности одлагања пепела и шљаке на јаловиште копова“ је дефинисала које су могућности унутрашњег одлагалишта ПК Поље Д за прихватање количина тешких метала из пепела и шљаке које неће нарушити постојеће концентрације тих истих елемената у јаловини. Утврђени су најпогоднији односи за мешавину пепела и шљаке са јаловином (откривком) а да се не утиче на постојеће стање јаловине,
- Обзиром да ће се одлагање пепела и шљаке вршити после мешања са јаловином на унутрашње одлагалиште ПК Поље Д, рекултивација одлагалишта ће се вршити након завршетка експлоатације лигнитског угља у склопу рекултивације комплетног деградираног простора површинског копа,
- У вези коментара Центра за екологију и одрживи развој из Суботице, који се односе на samozапалјивање пепела и шљаке, носилац пројекта ЈП ЕПС РБ Колубара – ОЦ Прерада, је одговорио да су пепео и шљака продукти потпуног сагоревања угља у котловима 1 и 2 Топлане и хидро-пнеуматски се транспортују до депоније за одлагање. Пројектом је предвиђено мешање пепела и шљаке са откривком тј. површинским слојем земље који се уклања да би се дошло до угљеног слоја а онда се та мешавина одлаже на унутрашње одлагалиште ПК Поље Д. Због незнатне количине горивих материја које се евентуално могу задржати у пепелу и шљаци, неће долази до појаве упале, а поготово до самоупале исте, тако да наведено samozапалјивање у коментарима никако не може да се односи на одлагање пепела и шљаке који су предмет овог пројекта.

Уколико се током реализације пројекта буде одступило од пројектно техничке документације за рударске радове на умешавању јаловинског материјала са пепелом и шљаком ради одлагања у унутрашње одлагалиште ПК Поље Д, носилац пројекта је у обавези покретања новог поступка процене утицаја на животну средину.

На основу горе наведеног решено је као у диспозитиву решења.

ПОУКА О ПРАВНОМ ЛЕКУ: Против овог решења може се уложити жалба Влади Републике Србије, путем овог органа, у року од 15. дана од дана пријема решења, односно од дана обавештавања заинтересоване јавности о донетом решењу.

Доставити:

- Центар за екологију и одрживи развој Суботица, ул. Корзо 15/13, 24000 Суботица
- Носиоцу пројекта
- Архиви